

Γιαδά πρώτη φορά άναφέρεται στήν „Εγκύθεση“ του Λεόντιου ΣΤ., του Σοφού, το 901, ός έπισκοπή ύπαγομένη στήν Μητρόπολη Θεσ/νίκης, έως τά μέσα το 17 αιώνα, διετει τόν Δεκέμβριο το 1607 άνυψωθηκε σε άρχη έπισκοπή. Ήλθε τήν έδρα της στήν Βάλτα (στήν σημερινή Κασάνδρεια) μέχε τό 1870, διότε ή έδρα μεταφέρθηκε στόν Πολύγυρο.

2.-² Ο Κόδικας αύτος είναι ἐκ χάρτου, διαστάσεων 0,42 x 0,27 και ἔχει ἑξατερικό στερεό χαρτώ ρι περιβλημα.

Έχει φύλλα (Ι80), διότε τά δύο είναι αριθμημένα τά 27 δια είναι καὶ γραμμένα τά ἄλλα, λευκά

II

1.-¹ Οι ὑποφαινόμενοι πρόβιριτοι καὶ λοιποὶ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Πολύγυρου, βλέποντες δτι τό δικιρεμές ζήτημα τῶν πολιτειῶν τῆς χώρας ήμῶν λογαριασμῶν γίνεται αἴτιον παραπόνων καὶ σκανδαλίων καὶ δτι θά ἔχει σοβαράς ἐν τῷ μέλλοντι συνεπείας, συνήλθομεν σήμερον, ἀνεσκευόμεν καὶ ἀπενασίσαμεν δτις δοῦλος ἐν πέρας εἰς τό περ

-2-

οὐ λόγος ζήτημα τῶν λογαριασμῶν διό τοῦ ἔτους 1867-1878. Ἐπει τούτω διωρίσαμεν ἐπιτροπήν συνισταμένην ἐκ τῶν κ.κ. Δημητρίου Προγδανόν, Ιωάννου Κοτσιάνου, Χρήστου Γαλανόν, οἵτινες ἐργαζόμενοι ὑπό τήν προεδρίαν τῶν σεβαστοῦ ήμῶν Ἀρχιερέως, εὐαγγελικῶς, ἐν Φρέσι Θεοῦ, καὶ ἐν Βάρει συνειδήσεως, ἐν ἄκρα τιμιότητι, θέλουσι ἀποβλέψει νά δώσουν ἐν τέλος εἰς τό περ οὐ δ λόγος ζήτημα. Οι ὑποφαινόμενοι καὶ ἀπασα ἡ Κοινότης ήμῶν ἐσμέν πρόθυμοι καὶ ὑπόχρεοι ν' ἀναγνωρίσωμεν ἀνεκκλήτως τά ἀποτελέσματα τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς.

Ο Κασσανδρείας Κωνστάντιος ἐπιβεβαιοῦ: 1879, Δεκέμβριον 30, Πολύγυρος. Ἐπονταὶ 24 ὑπογραφαῖς. -

2.-Είναι τό κείμενον θτοῦ Πρακτικοῦ τῶν Λογαριασμῶν τῆς Χώρας, δτις αύτό είναι γραμμένο στήν πρώτη σελίδα τοῦ Κόδικα.

ΕΝΑΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΤΟΥ 1879 ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ ☺

~~~~~  
Μιλλεού  
~~~~~  
~~~~~  
~~~~~  
I

ΤΟΥ ΣΤΕΡΑΝΟΥ ΚΟΓΣΙΑΝΟΥ

1. 1879 Μητροπολίτου Κασσανδρείας κυρίων

2. — Οι ποιμένες δύο γόρικα για τη Μητρό-

πονι κασσανδρείας:

4.- "Επακολουθοῦν **"Ισολογισμοῖς** (ή λέξη με εἰσαγωγικά), τῶν έτῶν 1867 ὥς τὸ 1878.

Οἱ ισολογισμοὶ αὗτοὶ εἶναι πολύ διαφορετικοὶ ἀπό τοὺς σημερινούς ισολογισμούς τῶν ἐπιχειρήσεων. Χωρὶς καμιαί καταγραφή τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς Σχολῆς, (διπλαὶ δυνάμεις τότε τὰ Σχολεῖα), μπορεῖ νά χαρακτηρισθοῦν ὡς συνοπτικοὶ πέντακες πού ἐμφαίνουν τὴν διαχείρηση τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς **"χώρας τοῦ Πολυγύρου"** στά χρόνια αὐτά, ὡς ισολογισμοὶ ἀπόγειστικοί.

2.- Στό δεξιότερό μέρος, κάτω ἀπό τὸν λογιστικὸν δρον **"ΔΟΥΝΑΙ"**, περιλαμβάνονται τὰ κονδύλια τῶν ποσῶν πού εἰσεπράχθησαν στά εἰσοδήματα, σέ κάθε χρονιά. Στό δεξιό μέρος πού ἐπιγράφεται **"ΔΑΡΕΙΝ"** καταγράφονται τὰ χρήματα πού διατέθησαν, Τὰ ἔξοδα πού ἔγιναν σέ διαφόρους σκοπούς ἢ πρός ἐξόφληση τῶν δύφειλῶν τῆς Χώρας.

Καὶ ἀκολουθεῖ: ἡ ημερομηνία τοῦ ἑλέγχου καὶ οἱ ὑπογραφές τοῦ Μητροπολίτου ὡς Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς ἐελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.

IV.

1.- Οἱ **"Ισολογισμοί"**, αὗτοὶ παρουσιάζουν μεγάλην σημασίαν. Δεν δείχνουν μόνον μιά εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Χώρας ἀλλά ἀντικαθρεπτίζουν—καὶ αὗτό εἶναι τὸ σημαντικότερο—τὴν ζωὴν τῆς κοινωνίας, καὶ τὰ προβλήματα ~~αποτῆν~~ ἐποχήν ἐκείνην.

2.- Υπολογίζονται τὰ ποσά, σέ **"ᾶσπρα"**, στά χρήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

V

A.- "Ἀπό τῆς στῆλες τῶν ἐσόδων ἀποσποῦμε, ἐνδεικτικά, τὰς ἀκλούθες ἐγγραφές, χρησιμοποιώντας τές ἕδιες λέξεις.

1) ἀπό συνάγματα κατοίκων διά **θερύ** καὶ πετέλια.

(Πλέξη "Βεργίν", σημαίνει τούς φόρους τὰς ἐπιβαλλόμενης ἀπό τό τουρκικό Δημόσιο. Τά "πετέλια", Ήτανε τό χρηματικό ποσό που υπεχρεοῦντο νά καταβάλουν οι στρατεύσιμοι "Ελληνες στό Τουρκικό Δημόσιο Ταμείο, γιά νά διαλλαγοῦν τῆς στρατιωτικῆς θητείας, δηλαδή τό σημερινό διντισθίωμα). —

Καθόριζαν οι Τουρκικές ἀρχές τέ ποσδν φόρων ήθελαν νά εἰσπράξουν ἀπό τό πληθυσμό, ἐπιβαρύνοντο ~~αἱ~~ Κοινοτικές Ἀρχές μέ τό ἔργο αύτό, γιά μά πληρώσουν, τελικά αύτές, στήν Τουρκία τό "χαράτσι".

2.-'Από "κισλᾶ", καί "γισλᾶ". —

(Έσοδα ἀπό τήν ἐκμίσθωση τῆς χειμερινῆς καί θερινῆς βοσκῆς. — Τά κτήματα τῶν Πολυγυρινῶν στάς Καλύβες καί τή Γεφακινή δέν καλλιεργοῦντο συνεχῶς καί τή βοσκή τους κατά τόν χρόνον τῆς δύραναπαύσεως είχε τό δικαίωμα νά νοικιάζει ή Κοινότητα). —

3.-'Από "δέσιους" καί δφιερῶματα "Εκκλησιῶν".

4.-'Από "βωβᾶ", καί ἀπό "φωτόξυλα διά Κρήτην". (Τό πυκνό δάσος πού ἔφθανε τότε ὡς τές Ακρες τοῦ Πολυγύρου ήτανε τῆς ίδιοκτησίας τῆς "Χέρας" πού πωλοῦσε τά "βωβᾶ", κορμούς δένδρων γιά καυσόξυλα, δλλά καί τά "φωτόξυλα", δηλαδή στύλους, (κολῶνες) δένδρων, γιά στέρεωση πάνω σ' αύτούς διαφέρων διντικειμένων. —

5.-'Από "κρασιάτικα", καί "μελισσιάτικα". (Τοπικοὶ κοινοτικοὶ φόροι πάνω στό κρασί καί τό μέλι πού παρήγε τότε ἐν διφθονίᾳ δί Πολύγυρος).

B. - Από τις στήλες των "Ξεδευθέντων", έπισημανω τα εξής κονδύλια, αύτολεξεις.

I. - Είς Βασιλικόν Ταμεῖον διά Βεργίν καὶ πετάλια (καταβολές εἰσ-
πραχθέντων)

2. - Είς Ἀρχιερέα διά ἑτήσιον τοῦ ἀκοῦτο (ἐπιχορήγηση)

3. - Είς Φωματοῦ Βασιλικοῦ στρατοῦ (κορυτόν δικέρ).

4. - Είς ἔξοδα Ἱερέων τοῦ Πολυγύρου καὶ εἰς μισθούς τῶν διδα-
σκάλων τῆς Σχολῆς διά τὰν ἔργων αὐτῆς.

5. - Είς Μερικών Εηροποταμινοῦ, διά χρέη τῆς Κοινότητος.

6. - Είς μισθούς καφιμάλη καὶ μπεζίδων.

7. - Είς τὴν Κυβέρνησιν, δῶρον 26 ἵππων.

8. - ἔξοδα διάφορα διά τοὺς φυλακισμένους

9. - Είς Τελωνειακὸν Ταμεῖον διά κρασιάτικα

VI.

A. - Στό μέσον τοῦ Κώδικα καὶ σὲ φύλλον μή δριθμημένον-διαβάσειν
κανέσσε:

¶ Σήμερον τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἡμέραν Αὐγούστου, τοῦ χιλιετοῦ
δικακωσιακοστοῦ δγδοηηοστοῦ πρώτου ἔτους, συνελθόντες οἱ ὑποφαινό-
μενοι κατοικοὶ Πολυγύρου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, προεδρεύοντος τῷ

Σήμερον τὴν δεκάτην ἔβδομην ἡμέραν Αὐγούστου τοῦ χιλιαδού
 διπάνοστοῦ δύσοπτοῦ πρώτου ἔτους συνελθόντες οἱ ὑποφαίνουμε-
 νοι μάτετοι Πολυγόρους ἐν τῇ ^{τη} Δερά Ηπειροπόλεω προεδρεύοντος τοῦ
 Πανοσιολογιατρῶν *Επιτρόπου τοῦ *Ἀρχιερέως ἡμῶν ἀπεφασίδαμεν οιας
 ἐφηφεσμένην τὰ ἔξης:

Ιον Διορέζομεν πληρεξουσίους ἐπιτρόπους οιας ἐφόρους τῶν
 Σχολῶν οιας τῆς *Επιλησσας τοῦ Ι.Ν. Δημήτριου Κ. Προδραμον, Στά-
 μον Γ. Τζεβλταν, *Απόστολον Κ. Πάννον, Γεωργίου *Επικουρον οιας
 *Ιωάννην *Δυτ. Παλαιούδην.

Ζον *Ἐργον τῆς ἐπιτροπῆς ταῦτης οιας δικαιοδοσία εἶναι νᾶ
 ἀναλάβη τὴν ἁναδιοργάνωσιν οιας τὴν διατήρησιν τῶν Σχολῶν οιας τὴν
 σύστασιν οιας τῶν διοριζόν διδασκαλῶν, τῆν διοίκησιν τῆς *Επιλη-
 σσας, προσέτει δέ οιας τὴν πληρωμὴν τῶν προερχομένων ἐν τῶν δη-
 μοσίων χρεῶν οιας ἐν εἴνιοις οιας ἐξεργάζονται χρεῶν, ήτοι ιεραλαζων.

Ζον Λεῦ τὰς δαπάνας ταῦτας παραχωρεῖται εἰς τὰ Σχολεῖα το
 εἰσόδημα τὸ προερχόμενον ἐν τῆς *Επιλησσας ἐν παντεστήματος
 οιας ἀφιερώματος αὐτῆς οιας ἐν παντεστήματος μαθυστερούμενου χρέους πρὸς
 αὐτήν, τὸ εἰσόδημα τὸ προερχόμενον ἐν τῆς ἐνοικεύσεως τοῦ γιολᾶ,
 τῶν βαλανῶν οιας τοῦ ἐπηοσού εἰσοδημάτος τῶν πλαγῶν, οιας τελευ-
 ταῖον τὸ εἰσόδημα τῆς ἐνοικεύσεως τοῦ μεγάλου γιολᾶ ἐξαιρουμένου
 τοῦ ποσοῦ, ὅπερ οἱ ἐδιοιτήτες τῶν χωραρχῶν πληρώνουσιν ὡς βεργί^{βεργί},
 τὸ δικέον ἀφίνεται εἰς τὴν προαίρεσιν ἐκδόστου νᾶ παραχωρήσῃ ἡ μή
 μα εἰς τὰ Σχολεῖα.

Ζον *Ως παραχωρεῖται ἡ ἀπόλυτος οιας δικαιολητος πληρεξου-
 σιστης εἰς τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς διεκδίκησιν οιας εἰσπραξίν τῶν δια-
 ληφθέντων εἰσοδημάτων· οὗτω παραχωρεῖται ἡ αὐτὴ πληρεξουσία
 ὅπως ἐν τῶν ἐντοπίων ζῶντων εἰσπράττῃ ἐτῆσιον φέρον νομῆς ἀφιερω-
 μένον εἰς τὰ σχολεῖα, συνιστάντες δέ εἰς εἴκοσι παρέδεις ἐκαστον
 γεδίον, τριεκοντά τὸ πρόβατον οιας δύο γρόσια τὸ γελαδίον, εἰς
 νόμιμα ταμιανήν ἐξάρτη πρὸς πέντε.

Ζον Πρὸς ἐξασφάλισιν οιας διατήρησιν τῶν εἰσοδημάτων τοῦ-

(5)

των ή *Επιτροπή δικαιούται να διορίσῃ ἐξ ἀγροφύλων πας πιστός διοφύλων ἐν ἀνάγνη.

Σον Τδ δικαιώμα τῆς ἐπιτροπῆς, λοχίων διὰ μέσαν τριετέων (βγαν) διλοιληρον, διφείλει ὅμως πατά πᾶν ἔτος να δεδη δημοσία λογαριασμὸν τῶν πρᾶξεων της.

Τον *Η *Επιτροπή δικαιούται να ἔξευρη πας πᾶν ἄλλο εἰσόδημα ὑπέρ τῶν σχολείων ὡς π.χ. να ἐπικαλεσθῇ συνδρομάς, να σχηματίσῃ, λαχεῖται ἄλλο τι τοιοῦτον. *Ἐπειδή δέ ἀναλαμβάνῃ πας τὴν πληρωμὴν τῶν πατέρων πας, δημοσίων χρεῶν, δικαιούται ἐπὶ σῆς να λέψη πας πᾶν εἰσόδημα συσχετιζόμενον μὲν τὰ ποινά χρέη πας δυνάμενον να διντὶ σταθμίσῃ αὐτά.

Σον *Ἐπειδή τῇ συναντεῖται προτροπῇ ἡμῶν τῶν ὑποφαινομένων ἀνεδεξατο ή *Επιτροπή τὴν ἐπέτειον τῶν ἄνω παθηδιντῶν πᾶσα αὐτῆς ἐνέργεια, ἀπόφασις ἣ πρᾶξις, γενομένη μὲν πλειοφορίαν, δέλει ἀναγνωρίζεσθαι πας παραδέχεσθαι ὡς εἰ ἐγένετο παρ' ἡμῶν τῶν λόγων.

Τον *Ο διορισμὸς πας ή ἐιλογή τοῦ Προέδρου ή Ταμίου τῆς *Επιτροπῆς θελει γένη πατέρων ἐγκρισιν αὐτῆς τῆς λόγων.

Τούτων ἀπάντων εὑκρινῶς ἀναγνωρίζεσθαι πας δειτῶν γενομένων, ἐγένετο τε παρ' ἐπιστροφον ἐγγραφον, "ὅπερ ἐπικυρωθέν παρ' τῆς *Ιερᾶς Μητροπόλεως ἐδεθη αὐτῇ εἰς ἐνδείξιν πας ἀσφαλείαν της."

*Ἐν Πολυγύρῳ τῇ Ι7η Δεκεμβρίου 1881

Είναι πρώτην για τις στοιχίες που μάς δίνει
ο κωδικός αυτός. Λογιστικών πρώτη εναργής, και
διαδικούσεν τικοία σήμα κοινωνίας σε
ταχιδικίας στα χρόνια εκείνα αχέρι και τώρα
ποικιλίκων μαζί προγραμμάτικων συνδικάτων που έχει-
μετατόπισεν τότες. ^{είναι κατά την καστανόδερμη}
~~Και είναι, των λόχων~~
εμφανίζεται για την μηχανή της λει-
πρίας σε ταχιδικές επι τομείς κρατήσιας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΤΣΙΑΝΟΣ,

3.-Μέ κατατείδα: 81 υπογραφές κατόπιν του Πολυγύρου

Το περιεχόμενον του "Πρακτικού" αύτου, σε άπταιστο και
καλλιεπή γλώσσα συντεταγμένο, αποτελεῖ τόν "Κανονισμόν" της λει-
τουργίας της Εκκλησίας καὶ τῶν "Σχολῶν", τοῦ Πολυγύρου τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης, μὲ διοικητριμένο σύνολον διατάξεων πού ρυθμίζουν λεπτομε-
ρειακά τόν τρόπον τῆς λειτουργίας αύτῆς.

⑥

B.. Μέ κατατείδα : 81 υπογραφές από καν
των Μογγύρων.